

ویژه نامه مجله ایرانی اخلاق و تاریخ پزشکی ایران، سال ۱۴۰۳ یازدهمین کنگره سالیانه اخلاق و پزشکی ایران و هشتمین کنگره اخلاق پرستاری ایران

سخنرانی

یک چهارچوب اخلاق زیستی اسلامی برای تصمیم‌گیری درباره‌ی حمایت از حیات نوزادان متولدشده در سنین حاملگی زیست‌پذیری فروزان اکرمی*

چکیده

سال‌هاست که پاسخ به سؤال احیاکردن یا نکردن نوزادان متولدشده در سنین حوالی زیست‌پذیری، ذهن متخصصان مامایی، طب پیرامون تولد، طب پیرامون نوزادی و اخلاق پزشکی را به خود مشغول کرده است. برخلاف سایر مطالعات که به تبیین ارزش و حرمت حیات انسانی در دوران زندگی داخل‌رحمی پرداخته‌اند، در مطالعه‌ی حاضر، ما ضمن پذیرش فرض ارزش هر لحظه از حیات انسان و مراتب شأن انسانی وی از زمان لقاح، در تلاش برای پاسخ‌گویی به این سؤال بودیم که تصمیم درست درباره‌ی حمایت از حیات در نوزادان متولدشده در سنین حوالی زیست‌پذیری در پرتو آموزه‌های اخلاقی سنت اسلامی چیست؟ این پژوهش چندروشی، در سه بخش مرور چهارچوب‌های اخلاقی ارائه‌شده برای حمایت از حیات نوزادان متولدشده در سنین حوالی زیست‌پذیری، تبیین اصول اخلاق زیستی اسلامی بر اساس منابع مشترک اهل تسنن و شیعه و تحلیل و ارائه‌ی چهارچوب اخلاق زیستی انجام شده است. مطابق اصول اخلاقی سنت اسلام، برخلاف اخلاق زیست‌پزشکی سکولار، اول اینکه، باید برای حفظ و تداوم حیات نوزادان متولدشده در سنین حوالی زیست‌پذیری صرف‌نظر از کیفیت آن تلاش کرد؛ دوم اینکه، هنگام تصمیم‌گیری بین مرگ و زندگی، آنچه در اولویت قرار دارد، خواست والدین نوزاد نیست، بلکه نجات جان نوزاد و حفظ حیات وی توسط پزشک و تیم درمانی است؛ اگرچه مشارکت والدین در تصمیم‌گیری ضرورت دارد؛ باین حال، حفظ حیات یک مصلحت مطلق نیست و هدف از اقدامات حمایت از حیات، صرفاً طولانی‌ترکردن حیات نوزاد برای یک مدت‌زمان محدود نیست، بلکه این اقدامات باید متناسب با پیش‌آگهی و منفعت مورد انتظار، یعنی احتمال فراوان بقای نوزاد انجام شود. این امر مستلزم ارزیابی خطر برای هر نوزاد، با توجه به وضعیت بالینی اختصاصی وی و منابع و وضعیت منطقه‌ای است. استفاده از چهارچوب اخلاق زیستی پیشنهادی، برای تدوین یک راهنمای بالینی، شامل معیارهای دسته‌بندی نوزادان متولدشده در سنین حوالی زیست‌پذیری مبتنی بر وضعیت بالینی آنها، تصمیم اخلاقی برای مداخله بر اساس وضعیت بالینی، احتمال بقا و منابع موجود منطقه‌ای توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی: اخلاق زیستی، اسلام، حمایت از حیات، حوالی زیست‌پذیری، نوزاد.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۴/۰۸

۱. مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و کارشناس
عالی رتبه وزارت بهداشت، درمان و آموزش
پزشکی.

نویسنده مسئول:

Email: froozan_akrami@yahoo.com

کنگره سالیانه
اخلاق پزشکی و پرستاری ایران

Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine, 2025, Vol. 17, Supplement 11th Annual Iranian Congress of Medical Ethics and 8th Nursing Ethics Congress

Oral Presentation

An Islamic Bioethics Framework for Decision-Making on the Life Support of Perivable Newborns

Forouzan Akrami*¹

Published: 29 June 2025

*1. Medical Ethics and Law
Research Center, Shahid Beheshti
University of Medical Sciences,
Tehran, Iran.*

**Corresponding Author*

Email: froozan_akrami@yahoo.com

Abstract

For many years, the question of whether or not to resuscitate perivable newborns has been a topic of debate among perinatologists, neonatologists, and ethicists. Unlike other studies that focus on the value and sanctity of human life during intrauterine development, the present study seeks to address the ethical question of what constitutes the right decision regarding life-support measures for newborns born at peri-viability ages, within the ethical norms of the Islamic tradition. This study assumes the inherent value of every moment of human life and acknowledges the human dignity of individuals from the time of conception. This multi-method study was conducted in three parts: (1) a review of the ethical frameworks presented for supporting the lives of perivable newborns, (2) an explanation of the principles of Islamic bioethics based on common Sunni and Shiite sources, and (3) the development of an Islamic bioethics framework. According to the ethical principles of the Islamic tradition—contrary to secular biomedical ethics—first and foremost, efforts should be made to preserve and prolong the life of perivable newborns regardless of their anticipated quality of life. Second, in decisions involving life and death, the priority is not the preferences of the infant's parents but rather the saving of the infant's life and its preservation by the physician and medical team. Nonetheless, parental participation in the decision-making process is essential. Preserving life, however, is not an absolute obligation; the aim of life-support measures is not merely to extend the infant's life for a short period but to do so in proportion to the prognosis and expected benefits. Specifically, these measures should be considered when there is a significant probability of the newborn's survival. This requires a case-by-case assessment of risks, taking into account the newborn's clinical condition, as well as regional resources and conditions. It is recommended to use the proposed Islamic bioethical framework to develop a clinical guideline that includes criteria for classifying infants born at the edge of viability based on their clinical condition. Ethical decisions to intervene should then be based on the infant's clinical state, probability of survival, and the resources available in the region.

Keywords: Bioethics, Newborn, Perivability, Life Support, Islam.

